

DIPLOMATERV

Tajola Dominika

2023

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest

„MSC” TÁJÉPÍTÉSZ MÉRNÖKI MESTERKÉPZÉSI SZAK

Rekreációs és turisztikai fejlesztések Kecskemét környékén

Szerző:

Tajola Dominika

Tanszéki konzulensek:

Dancsokné Dr. Fóris Edina Klára,

Kutnyánszky Virág

Látta:

szakfelelős

Budapest, 2023

Sok szempontból kötődöm Kecskeméthez. Egyrészt, mert a város melletti kis településen nőttem fel, másrészt pedig tizenötéven keresztül jártam be Kecskemétre napi szinten óvodába, valamint általános, majd pedig középiskolába, és a mai napig gyakori látogatója vagyok.

Kecskemét történelmi város, megyeszékhely, valamint jelentős autóiipari, zenei, oktatási és kulturális központ, célpontja a szabadidős és a hivatásturizmusnak egyaránt. Az utóbbi két évtizedben dinamikusan fejlődik, mára hazánk egyik nagyvárosává nőtte ki magát, azonban a lakosság számának növekedését, a város szerepének változását nem követik olyan zöldfelületi fejlesztések, amelyek az iparosodó nagyvárosi létben már szükségessé válnak. Ezért is növekedett meg napjainkra a városközeli kirándulóhelyek és rekreációs lehetőségek fontossága, nem csak a városiak, hanem az ide érkező turisták számára is. A rövid kikapcsolódást nyújtó lehetőségek növelhetik a város turisztikai vonzerejét is. A kialakítható rekreációs gyűrű sok igényes és ökológiai szempontból is értékes zöldfelülettel, egyfajta zöld gyűrűt is alkotna a város körül, valamint összekötné a turisztikai szempontból jelentős desztinációkat.

A várost a környékével együtt szeretném a dolgozat keretein belül megtervezni, a hatékonyság elvének érvényesítése érdekében. Személyes kötődésem révén, valamint tájépítészeti, ökológiai és turisztikai szempontból különösen fontosnak tartom, hogy a formálódó nagyváros élhető és fenntartható maradjon hosszútávon is. Diplomatervemmel ehhez szeretnék hozzájárulni.

A diplomamunkámban Kecskemét környéki településekben rejlő lehetőségeket tárom fel, rekreációs és turisztikai szempontból, hogy ezekre alapozva létrehozzak egy rekreációs gyűrűt a város egyre növekvő lakossága számára, ami egyben a Kecskemétre érkező turistáknak is lehetőséget nyújt egynapos kirándulások megtételére. Elsődleges céljaim a természeti értékekre fókuszáló gyalogos és kerékpáros turizmus fejlesztése és a környező zöldterületek fenntartása és a város környezetében lévő egybefüggő zöldfelületek megmaradásának biztosítása az agglomeráció bővülésének esetére.

A rekreációs gyűrűt a fenntartható turizmus fejlesztés elveinek megfelelően tervezem, amely egyben zöld gyűrűként is funkcionálva hozzájárul a város és környékének élhetőbbé válásához, valamint a környéken lévő turisztikai desztinációk összekötéséhez. A rekreációs gyűrű a fentebb említett célkitűzéseimnek megfelelően kerül kialakításra.

Mivel alapvetően egynapos kirándulásokra fókuszált a dolgozat így ennek megfelelően a tervezett bejárasi útvonalak, zöldutak formájában kerültek megtervezésre. Ennek két típusát különböztettem meg: tematikus utakat és egy zöld körutat. Utóbbit rekreációs zöldgyűrűként említtem a dolgozat során.

Tematikus utakból összesen 6 különbözőt terveztem, illetve a zöld körút ezek külső peremét köti össze. A tematikus utak név szerint: Kultúr túra, Vizi kaland 1. és 2., Puszta túra, Bucka túra, Gyerek program. Mind a 6 útvonal nem csak elnevezésben, hanem tartalmilag is azokat az elemeket tartalmazza, amiről a nevét is kapta. A zöld körút pedig szintén egy zöldút, de ez egy megközelítőleg 25 kilométeres sugárban köti össze a 6 tematikus út külső peremét. Ez önmagában is egy nagyobb volumenű kirándulást foglal magába, de egy nap alatt ez is teljesíthető.

Az útvonalak vonalvezetését tekintve főleg a települések központjai felé kerültek kialakításra. Ennek oka a természetvédelmi területek megőrzése, egyéb attrakciók könnyebb elérhetőségének biztosítása, valamint a településeken található vendéglátóhelyek egyszerűbb megközelíthetősége.

Összeségében minden útvonalról elmondható, hogy infrastrukturálisan fejlesztendő, annyi különbséggel, hogy egy-egy adott útvonal más- más mértékben. Az útvonalak bejárását tájékoztató táblákkal segíteném. A már meglévő pihenők mellé, újak kialakítása is szükséges. Kisebb település esetében legalább egy, nagyobbban legalább kettő, a rajta áthaladó útvonal hosszától függően, akár több is lehet. Ezenkívül több kerékpárszervízpont kiépítésére is szükség van. Településenként legalább egyre. Vizes blokkok települési szinten sűrűn megtalálhatóak, de szükség szerint újak is kialakíthatóak.

A zöldutak a zöldinfrastruktúra részeinek tekintendők. Ennek megfelelően a Megyei Rendezési Tervekbe szükséges beépíteni a tervezett útvonalakat, mint zöldutak. Ezek egyéni megyei kategóriába kerülnek besorolásra, ezen belül is kerékpárút altípusaként lehetséges, hogy feltüntetésre kerüljenek, de az általános jelöléstől mégis eltérően javaslom, hogy megjelenjenek, tekintve, hogy ez egy zöldút amellet, hogy kerékpáros bejárásra van tervezve. Ennek kapcsán a helyi Rendezési Tervekbe is, valamint a Helyi Építési Szabályzatokba is bele kell, hogy kerüljenek, mint a zöldinfrastruktúra részei. Ennek részeként fontos megemlíteni, hogy a zöldutak egyedi fásítása, a települések feladata.

Továbbá a dolgozat egyik célja, hogy a Kecskemét környéki zöldfelületek megőrzésére kerüljenek, elkerülve a túlzott beépítéseket és megőrizve ezeket a felületeket, a helyiek és az

idelátogatók számára is. Maga a rekreációs zöldgyűrű is ezt segítené elő. Zöldfelületeken belül, nemcsak a gyepek és az erdők, de minden olyan zöldfelület is értékesnek és megőrzendőnek tekintendő, ami turisztikai, illetve rekreációs szempontból is jelentős. Mindezek megőrzése mellett, bemutatásuk és fontos szempont, ezért a megyei tervekbe egyéniövezetként beépítésre javaslom őket.

A zöldút létrejöttével rengeteg lehetőség nyílna meg mindenki számára. A dolgozat során a forráskutatás után, megvizsgáltam a lehatárolt területem településeit, infrastrukturális és természeti adottságait, védett természeti értékeit, népességét, valamint turisztikai és rekreációs kínálatát, valamint infra- és szuprastrukturális fejlettségét.

Ezt követően az értékelési munkarészben a vizsgálati részben feltárt zöldfelületeket, vendéglátóhelyeket, attrakciókat és utakat, adott szempontok szerint értékeltem. Ezt a fejezetet összefoglalva, egy SWOT analízissel zártam, amelyben a térség, valamint a zöldút létesítésének erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit ismerttettem.

Az utolsó fejezetben a vizsgálati és az értékelési munkarészek alapján javaslatokat tettem, a zöldút kialakításához kapcsolódóan. Több tematikus útvonalat is kialakítottam, melyeket egy rekreációs zöldgyűrű fog össze, mindezek zöldút formájában valósulnak meg. Ezeket több látványtervvel is szemléltettem. Továbbá több pihenőhelyet és kerékpáros szervízpontot is létesítettem, a már meglévők figyelembevételével.

Úgy gondolom, hogy a zöldút, a dolgozatban megvizsgált és értékelt adatok és információk alapján, rengeteg lehetőséget rejt magában mind turizmus, mind pedig rekreáció tekintetében és megvalósulása, mindenki számára fejlődést biztosítana és számos pozitív hatása is lenne az emberek számára.